

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Richardem Galisem ve věci

žalobce: **Mgr. P. V.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 15. 11. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalovaná přiznala žalobci starobní důchod ve výši X Kč měsíčně od 2. 11. 2024 podle § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. V odůvodnění uvedla, že doby pojištění, na které nejsou uplatněny evidenční listy, nelze započítat. Pokud žalobce prokáže, že byl v těchto dobách pojištěn, žalovaná rozhodne o zápočtu. Doby studia po 18. roce věku lze hodnotit jen v rozsahu prvních šesti let studia.
2. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce podal námitky, v nichž žádal o „doplnění“ studia na X fakultě Univerzity Karlovy a vojenské základní služby. Poukázal dále na „Přehled

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

odborné praxe“ k doplnění 606 dní praxe vedoucího a odborného zástupce Lékárny u bílého orla pod společností JMC spol. s r. o. (dále jen „JMC“), která ji prodala společnosti EUROPHARM. Dále žádal o „*doplnění dopadů*“ rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 z října 2011 o „*neoprávněnosti*“ výpovědi, kterou žalobci dala společnost EUROPHARM (dnešní BENU). Celkový rozdíl v době pojištění dle žalobce činí 2 774 dní (7 let a 218 dní). Žalovaná v návaznosti na to žalobce připsal ze dne 19. 2. 2025 informovala o konkrétních dobách pojištění, které neeviduje (v celkovém rozsahu 5 let a 59 dnů) s tím, že nemá k dispozici žalobcem uvedený rozsudek týkající se neplatné výpovědi ani jiné doklady prokazující specifikované doby jako doby pojištění. Proto žalobce současně vyzvala, aby tento rozsudek předložil, a předložil i další doklady prokazující doby pojištění (např. pracovní smlouvy, evidenční listy, zápočtové listy apod.). Žalobce dne 16. 3. 2025 odpověděl a žalovaná zaslal rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 9. 2011, č. j. 14 C 28/2011 – 24 (dále jen „rozsudek obvodního soudu“), pracovní smlouvu ze dne X a část přehledu odborné praxe lékárníka. Dle žalobce rozsudek obvodního soudu určoval neplatnost výpovědi z pracovního poměru sjednaného pracovní smlouvou ze dne 30. 4. 1995. Přehled odborné praxe je právní doklad, který se předkládá při registračním řízení nestátního zdravotnického zařízení a pro udělení osvědčení soukromé praxe, vedoucího a odborného zástupce.

3. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná žalobcovy námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění konstatovala, že žalobci byla zhodnocena doba studia na střední i vysoké škole v rozsahu 2 192 dní, tj. 6 let po 18. roce věku. Celkem tak byla zhodnocena doba studia po dosažení 18 let věku v období od 2. 9. 1978 do 1. 9. 1984. Žádná další taková doba již nemůže být zhodnocena. Žalobci byla rovněž zhodnocena doba výkonu vojenské základní služby. V této době byl žalobce zaměstnán u Okresního ústavu národního zdraví Plzeň-sever a doba od 1. 10. 1986 do 30. 9. 1987 byla zaměstnavatelem hodnocena jako vyloučená. K žalobcovu požadavku na započtení dob pojištění (zaměstnání) v letech 1986 až 2003 žalovaná uvedla, že žalobce nepředložil žádné relevantní doklady, které by prokazovaly dobu zaměstnání, název zaměstnavatele, popř. vyměřovací základ. Doby zaměstnání nelze započítat na základě přehledu odborné praxe lékárníka, neboť tento dokument není způsobilý k tomu, aby na jeho základě byla žalobci zde uvedená doba zhodnocena jako doba pojištění pro účely nároku na starobní důchod a stanovení procentní výměry starobního důchodu. Takovým dokladem může být jen evidenční list důchodového pojištění vystavený zaměstnavatelem obsahující přesný název zaměstnavatele, dobu zaměstnání, vyměřovací základ (výdělek), údaj o vyloučených dobách a razítko a podpis zaměstnavatele. Pouze na základě přehledu nemůže Okresní správa sociálního zabezpečení ani vystavit rekonstruovaný evidenční list důchodového pojištění. K rozsudku obvodního soudu, kterým bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru ze dne 24. 11. 2010 daná žalobci společností EUROPHARM je neplatná, žalovaná uvedla, že z něj plyne, že žalobce dne 30. 4. 1995 uzavřel pracovní smlouvu se společností JMC, na jejímž základě nastoupil do zaměstnání u této společnosti dne 1. 5. 1995 jako vedoucí lékárník. Dne 24. 11. 2010 obdržel od společnosti „*Pharmaland*“ výpověď z pracovního poměru s tím, že měl skončit dne 31. 1. 2011. V pokladech žalované se nachází evidenční list důchodového pojištění vyhotovený společností EUROPHARM, ze kterého vyplývá, že žalobce zde byl zaměstnán do 30. 11. 2011 a od 1. 12. „2012“ byl již zaměstnán u společnosti VEROPHARM. Žalovaná dále provedla přepočít starobního důchodu a neshledala žádné vady.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Žaloba

4. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Žalobce rekapituluje průběh řízení před žalovanou. K výzvě žalované jí zaslal rozsudek obvodního soudu o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru sjednaného pracovní smlouvou ze dne 30. 4. 1995, která byla dohodou ukončena dne 30. 11. 2011. Z toho dle žalobce plyne, že neevidované doby pojištění spadají do nepřerušného pracovního poměru ve funkci vedoucího lékárníka v období od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011 u společnosti JMC přes fúzi do společnosti REGINNA a následně do společnosti EUROPHARM (dnešní BENU), tj. prakticky u jediného stále fungujícího zaměstnavatele. To dokládá i přehled odborné praxe, který žalobce zaslal žalované také z důvodu, aby se zorientovala v organizačních souvislostech. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná setrvala na nezapočtení 5 let a 59 dnů prokazatelně odpracovaných u společnosti EUROPHARM. Pharmaland je změnou názvu Lékárny u bílého orla, od 1. 12. 2011 společnost VEROPHARM. Přestože si žalovaná mohla u společnosti EUROPHARM vyžádat evidenční list důchodového pojištění na celý průběh zaměstnání od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011, vyžádala si jej jen na dobu od 1. 2. až 30. 11. 2011 (od doby neplatného do doby řádného ukončení pracovního poměru), tj. 303 dnů s výší platových náhrad a odstupného (po zdanění a odvodech přes 800 000 Kč). Ani to navíc nebylo do následného výpočtu procentní výměry započteno, neboť výpočet vychází z původních 40 let a 150 dnů. Žalovaná tak vyšla z nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
6. Žalobce dále namítá, že mu bylo zhodnoceno jen šest let studia od 2. 9. 1978 do 1. 9. 1984, přestože studium na X fakultě Univerzity Karlovy ukončil dne 25. 9. 1986, a přestože po specializační přípravě v letech 1988 až 1990 získal diplom specializace I. stupně v oboru lékařství (nezbytný pro výkon funkce vedoucího lékárníka, kterou žalobce vykonává bez přerušení dodnes). Doba od roku 1984 do roku 1986 je navíc bez pojištění.

Vyjádření žalované

7. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. Upozorňuje na to, že nelze hodnotit dobu žalobcova studia nad rámec zákona. Jakkoliv dřívější právní úprava prohlašovala studium po skončení povinné školní docházky za dobu zaměstnání, zákonodárce od 1. 1. 2004 přistoupil ke změně novelizující § 13 zákona o důchodovém pojištění. Dle odst. 1 tohoto ustanovení se za dobu pojištění považují též doby získané přes 1. 1. 1996 podle tehdejších předpisů s výjimkou doby studia po dosažení věku 18 let. Odst. 2 pak tuto dobu studia upravuje jako náhradní dobu pojištění pouze v rozsahu prvních šesti let studia po dosažení věku 18 let. Co se týče sporované doby výkonu služby v ozbrojených silách, z osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že žalovaná žalobci zohlednila celé období od 30. 9. 1986 do 31. 12. 1987 s vyloučenou dobou 93 dnů a 263 dny vojenské služby.
8. Stěžejní námitka se dle žalované týká nezapočtení doby 5 let a 59 dnů, které měl žalobce odpracovat u společnosti EUROPHARM. Žalobce operuje s trvajícím pracovním poměrem od 1. 5. 1995 do jeho ukončení dohodou v listopadu 2011. Problematická období se týkala let 2001 až 2003 a také zčásti let 1997, 1998, 1999, 2000 a 2011. Žalobce dle žalované navrženými důkazy (přehled odborné praxe lékárníka, pracovní smlouva se společností JMC a rozsudek obvodního soudu) neprokázal žádnou dodatečnou dobu pojištění. Žalovaná nepopírá jejich pravost, neplyne z nich ovšem bez dalšího existence doby dle § 27 zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

důchodovém pojištění. Účast na pojištění (nikoliv pouhé trvání pracovního poměru), nadto v žalobcem tvrzeném rozsahu nebyla prokázána. Relevantní je pouze pracovněprávní vztah, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Z předložené pracovní smlouvy, jakož i rozsudku obvodního soudu a přehledu odborné praxe lékárníka, však tato skutečnost nebyla odvoditelná. Přesto se žalovaná z popudu podané žaloby sama obrátila na společnost BENU. Aktuálně poskytnuté listiny budou zváženy ve světle dosavadních podkladů.

Replika

9. Žalobce dodává, že je pro něj nepřijatelné pochybení v systému důchodové evidence, což je jeho případ. Je neuvěřitelné, že se více než 5 let jeho práce vytratí ze systému, navíc v oblasti příjmu ze závislé činnosti. Celou diskutovanou dobu (od 1. 5. 1995 dodnes) se jedná o provoz registrovaného nestátního zdravotnického zařízení lékárenské péče, který žalobce zabezpečoval do roku 2011. Žalobce se také domnívá, že započtení pouze šesti let studia je nedostatečné. Předpokládá, že se tak děje u všech atestovaných farmaceutů a lékařů.

Posouzení věci

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s. i § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Jednání nebylo zapotřebí ani k dokazování. Některé listiny navržené k důkazu (napadené rozhodnutí, prvostupňové rozhodnutí, žalobcem „okomentovaný“ osobní list důchodového pojištění, výzva žalované ze dne 19. 2. 2025, diplom z Univerzity Karlovy a žalobcova odpověď včetně příloh – rozsudek obvodního soudu, pracovní smlouva a přehled odborné praxe lékárníka) jsou součástí správního spisu, jímž se zásadně nedokazuje. Zbývající důkazy (doručenky k žádosti o starobní důchod, prvostupňovému rozhodnutí a námítkám, doklady o atestaci a o průběhu zdravotního pojištění) byly navrženy k prokázání skutečností, které nebyly relevantní pro posouzení věci. Doručení (včetně data) uvedených dokumentů nebylo podstatné pro posouzení žalobních bodů. Skutečnost, že žalobce získal diplom specializace v oboru lékárenství, by nemohla změnit nic na tom, že žalobci nelze započíst další dobu studia nad rámec šesti let po dosažení věku 18 let (viz níže bod 14). Průběh zdravotního pojištění není relevantní, neboť (bez ohledu na tuto skutečnost) soud dospěl k závěru, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav stran dob pojištění získaných v zaměstnání u společnosti JMC. Věcnou stránkou se pro tuto vadu řízení tedy soud nemohl blíže zabývat.
11. Soud předesílá, že na rozdíl od žalované v žalobě nenalezl žalobní bod [ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], jímž by žalobce brojil proti (ne)započtení doby vojenské základní služby jako doby pojištění. Skutečnost, že žalobce žádal o „*doplnění délky studia, vojenskou základní službu a chybějící doby pojištění v celkové délce 7 roků 218 dní*“ (tedy patrně o započtení doby služby jako doby pojištění) žalobce v žalobě uvádí toliko při rekapitulaci dosavadního průběhu správního řízení, zde konkrétně v rámci shrnutí obsahu jeho námitek. Nevymezuje tedy, že by z tohoto důvodu považoval napadené rozhodnutí za nezákonné (na rozdíl od výtek k nezapočtení doby studia nad rámec šesti let či doby zaměstnání vedoucího lékárníka).

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Další dobu studia žalobci nebylo možné započítat

12. Žalobce předně namítá, že mu nebyla započtena doba studia na X fakultě Univerzity Karlovy až do ukončení studia dne 25. 9. 1986, nýbrž pouze do dne 1. 9. 1984.
13. Podle § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se za dobu pojištění považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, s *výjimkou doby studia po dosažení věku 18 let*. Podle odst. 2 se za náhradní dobu pojištění považují též náhradní doby získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Za náhradní dobu pojištění se považuje též doba studia získaná před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, *a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let*.
14. Z žalobcova osobního listu důchodového pojištění (je přílohou prvostupňového rozhodnutí) vyplývá, že mu žalovaná započetla dobu od 1. 9. 1975 do 1. 9. 1978 jako dobu pojištění – dobu studia do dosažení 18 let. Dále žalobci započetla dobu od 2. 9. 1978 do 1. 9. 1984 jako náhradní dobu pojištění – dobu studia po dosažení 18 let. Takový postup je zcela v souladu se shora citovaným § 13 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění (ve znění ke dni vzniku žalobcova nároku na starobní důchod, tj. 2. 11. 2024, viz bod 43 rozsudku Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 19. 2. 2025, č. j. 7 Ads 74/2024 – 61, č. 4674/2025 Sb. NSS, a podobně body 30 a 31 rozsudku NSS ze dne 20. 8. 2025, č. j. 10 Ads 198/2024 – 39, č. 4704/2025 Sb. NSS). Doba studia po dosažení věku 18 let absolvovanou před 1. 1. 1996, nelze považovat za dobu pojištění, byť by dle tehdy účinných předpisů byla dobou zaměstnání [viz § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení]. Lze ji zohlednit toliko jako náhradní dobu pojištění, a to jen v rozsahu maximálně šesti let (viz body 39 až 43 rozsudku NSS č. j. 7 Ads 74/2024 – 61). Žalovaná tedy žalobci správně započetla toliko dobu studia od 2. 9. 1978 (v tento den žalobce dosáhl 18 let) do 1. 9. 1984, tedy jen v rozsahu šesti let, a to jako náhradní dobu pojištění. Další dobu studia na X fakultě Univerzity Karlovy již nebylo možné započíst (ani žádnou jinou dobu studia nad její rámec, pokud k tomu snad míří žalobcova zmínka o specializační přípravě v letech 1988 až 1990; v těchto letech mu navíc již byla započtena doba zaměstnání, jak plyne z osobního listu důchodového pojištění). Žalobce ostatně ani nevede z odůvodněním napadeného rozhodnutí žádnou věcnou polemiku a víceméně se omezil jen na prostý nesouhlas s tím, že započtení doby studia v rozsahu 6 let pokládá za „nedostatečné“. To ale nemůže nic změnit na tom, že § 13 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění neumožňují započtení žádné další doby studia (před 1. 1. 1996).

Žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav stran dob pojištění získaných v zaměstnání u společnosti JMC

15. Žalobce dále namítá, že mu žalovaná nezapočetla některé doby pojištění v období od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011, kdy byl zaměstnán u společnosti JMC a jejích právních nástupkyň společností REGINNA a EUROPHARM. Domnívá se, že žalovaná si měla vyžádat evidenční list důchodového pojištění od právní nástupkyně společnosti EUROPHARM (společnost BENU) na celou dobu, a nikoliv jen na úsek od 1. 2. 2011 do 30. 11. 2011, neboť u této společnosti a jejích nástupkyň nepřetržitě pracoval.
16. Judikatura NSS dovodila, že primárním důkazním prostředkem sloužícím k osvědčení doby pojištění a získaných vyměřovacích základů je evidenční list důchodového pojištění (§ 38 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Rovněž je třeba Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

vycházet z konkrétních pravidel pro prokazování některých dob pojištění upravených v § 85 téhož zákona, podle jehož pátého odstavce lze k prokázání doby pojištění použít čestného prohlášení nejméně dvou svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak. Při absenci takových důkazů je zapotřebí aplikovat obecná pravidla pro dokazování stanovená v § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého k provedení důkazu lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy, a to zejména listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek. Současně je podle § 3 správního řádu řízení před orgánem rozhodujícím o dávce důchodového pojištění ovládáno zásadou materiální pravdy, a tudíž je správní orgán odpovědný za zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za tímto účelem jsou orgány sociálního zabezpečení vybaveny na základě § 12 a § 13 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení významnými pravomocemi k získávání podkladů pro svá rozhodnutí od jiných subjektů, ale také k jejich hodnocení a kontrole. Orgán sociálního zabezpečení si proto musí aktivně (v součinnosti s pojištěncem) podle § 50 odst. 2 správního řádu opatřit nezbytné podklady pro zjištění skutkového stavu věci. Podklady si opatřuje jednak z údajů uvedených v evidenčních listech důchodového pojištění a jednak na základě šetření prováděného podle § 11 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (viz bod 15 rozsudku NSS ze dne 30. 9. 2016, č. j. 2 Ads 202/2016 – 30).

17. Z žalobcova osobního listu důchodového pojištění plyne, že v období od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011 (v tomto období měl být dle svých tvrzení nepřetržitě zaměstnán u společnosti JMC a jejích právních nástupkyň) mu žalovaná neevidovala jako doby pojištění části let 1997 (započteno jen 306 dní), 1998 (započteno jen 274 dní), 1999 (započteno jen 153 dní), 2000 (započteno jen 122 dní), celé roky 2001, 2002 a 2003 (dále též „sporné doby“) a část roku 2011 (započteno jen 150 dní v relevantním období od 1. 1. do 30. 11.). Ve správním spise jsou pro období od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011 založeny tyto evidenční listy důchodového pojištění:

- pro rok 1995 (období zaměstnání od 1. 5. 1995 do 31. 12. 1995), celkem 245 dní pojištění, zaměstnavatel společnost JMC;
- pro rok 1995, celkem 122 dní pojištění, zaměstnavatel Lékařská služba okresu Nymburk (dohoda o pracovní činnosti);
- pro roky 1996 (celkem 366 dnů pojištění), 1997 (celkem 306 dnů pojištění), 1998 (celkem 274 dnů pojištění), 1999 (celkem 153 dnů pojištění), 2000 (celkem 122 dnů pojištění), 2001 (žádný den pojištění) a 2002 (žádný den pojištění), zaměstnavatel Nemocnice a sdružená zdravotnická zařízení (dohoda o pracovní činnosti);
- pro rok 2004, celkem 366 dní pojištění, zaměstnavatel společnost JMC;
- pro rok 2005, celkem 365 dní pojištění, zaměstnavatel společnost REGINNA PHARMA CZ;
- pro rok 2006, celkem 365 dní pojištění, zaměstnavatel společnost REGINNA PHARMA CZ;
- pro rok 2007, celkem 365 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM;
- pro rok 2008, celkem 366 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM;
- pro rok 2009, celkem 365 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM;
- pro rok 2010, celkem 365 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM;

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

- pro rok 2011 (období pojištění od 1. 1. 2011 do 31. 1. 2011), celkem 31 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM;
 - opravný evidenční list pro rok 2011 ve vztahu k výše uvedenému (období pojištění od 1. 1. 2011 do 30. 11. 2011), celkem 150 dní pojištění, zaměstnavatel společnost EUROPHARM.
18. Žalobce v námitkovém řízení předložil rozsudek obvodního soudu, jímž bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru ze dne 24. 11. 2010, kterou dala žalobci společnost EUROPHARM, je neplatná. Tvrdil současně (v odpovědi na výzvu žalované), že rozsudek se vztahuje k výpovědi z pracovního poměru sjednaného pracovní smlouvou ze dne 30. 4. 1995, kterou taktéž předložil, a ze které plyne, že byla uzavřena na dobu neurčitou se zaměstnavatelem JMC s datem nástupu do práce 1. 5. 1995. Dále předložil přehled odborné praxe lékárníka, o němž tvrdil (viz námitky), že je jedním z právních dokladů pro udělení osvědčení soukromé praxe, vedoucího lékárny a odborného zástupce.
19. Soud souhlasí s žalovanou, že tyto podklady ani ve spojení s evidenčními listy ještě neprokazují, že žalobce získal doby pojištění ve sporných dobách. Dobou pojištění (po 31. 12. 1995) je podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 tohoto zákona, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni zaměstnanci v pracovním poměru. Osoby uvedené v tomto ustanovení jsou účastny pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, pokud jsou účastny nemocenského pojištění (péče) podle zvláštního právního předpisu (§ 8 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném ve sporných dobách). Podmínky účasti na nemocenském pojištění upravoval ve sporných dobách zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců. Podle § 2 odst. 1 písm. a) tohoto zákona byli nemocenského pojištění účastni zaměstnanci v pracovním poměru činní v České republice, pokud splňovali podmínky stanovené pro účast na nemocenském pojištění. Těmito podmínkami byly výkon práce na území České republiky v zaměstnání vykonávaném v pracovněprávním vztahu, který může účast na tomto pojištění založit, a rozsah zaměstnání, který byl určen minimálním počtem dnů (sedm po sobě jdoucích kalendářních dnů) a minimální výší započitatelného příjmu za kalendářní měsíc (400 Kč) [srov. § 5 písm. d) ve spojení s § 6 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců]. Nemocenské pojištění vznikalo dnem vstupu do zaměstnání a zanikalo dnem skončení zaměstnání (§ 7 a § 8 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců; viz shodně rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2016, č. j. 2 Ads 202/2016 – 30, body 12 až 14). Podle § 11 odst. 2 věty první zákona o důchodovém pojištění dále platí, že za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pojištěnce proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody; za omluvné důvody se považují skutečnosti uvedené v § 16 odst. 4 větě třetí písm. a).
20. Z výše uvedeného je zřejmé, že účast na pojištění nezakládá pouhé trvání pracovního poměru zaměstnance, nýbrž je zapotřebí prokázat i splnění další podmínky – zejména (faktický) výkon práce jako podmínka účasti na nemocenském pojištění (viz bod 19 rozsudku NSS č. j. 2 Ads 202/2016 – 30), rozsah zaměstnání či výkon činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění a současně dosažení příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pojištěnce v daném kalendářním měsíci (pokud nebyl dán omluvný důvod).

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

21. Z pracovní smlouvy ze dne 30. 4. 1995 vyplývá, že žalobce byl zaměstnán od 1. 5. 1995 u společnosti JMC na dobu neurčitou. Rozsudkem obvodního soudu byla určena neplatnost výpovědi z pracovního poměru ze dne 24. 11. 2010, kterou dala žalobci společnost EUROPHARM. Žalobce před obvodním soudem tvrdil, že byl u této společnosti zaměstnán (právě) na základě pracovní smlouvy ze dne 30. 4. 1995; přičemž obvodní soud vzal ze shodných tvrzení účastníků za zjištěné, že mezi žalobcem a společností EUROPHARM (v postavení žalované) vznikl pracovní poměr. Z žalobcem doloženého přehledu odborné praxe lékárníka pak lze dovodit, že od 1. 5. 1995 byl zaměstnán jako odborný zástupce u společnosti JMC (viz záznam na str. 1 s razítkem této společnosti) ode dne 1. 4. 2005 došlo ke změně provozovatele na společnost REGINNA PHARMA CZ, ode dne 1. 9. 2007 došlo k fúzi společnosti REGINNA do společnosti EUROPHARM a dne 30. 11. 2011 byl pracovní poměr ukončen dohodou o ukončení.
22. Soud má za to, že žalobcem předložené doklady nasvědčují tomu, že byl od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011 nepřetržitě zaměstnán v pracovním poměru postupně u společností JMC, REGINNA PHARMA CZ a EUROPHARM. Původní pracovní smlouva se společností JMC byla uzavřena *na dobu neurčitou*, a právě touto pracovní smlouvou měl být dle žalobcových tvrzení založen pracovní poměr u společnosti EUROPHARM, z něž dostal dne 24. 11. 2010 výpověď. Byť obvodní soud vzal za prokázanou jen skutečnost, že mezi žalobcem a společností EUROPHARM vznikl pracovní poměr, z rozsudku nevyplývá, že by společnost EUROPHARM vznášela námitky proti datu vzniku a pro obvodní soud tato okolnost zjevně ani nebyla podstatná. I přehled odborné praxe lékárníka, jenž má mj. zachycovat osobu zaměstnavatele a datum nástupu a ukončení výkonu povolání (viz § 7a ve spojení s § 21 organizačního řád České lékařnické komory), obsahuje údaj o skončení pracovního poměru, který vznikl od 1. 5. 1995, až ke dni 30. 11. 2011, kdy již žalobce byl zaměstnán u společnosti EUROPHARM (soud si povšiml, že žalobce si tento přehled vedl v podstatě sám, neboť jednotlivé záznamy sám podepisoval z pozice předsedy okresního sdružení lékárníků, viz jeho odpověď na výzvu žalované; žalovaná však jeho věrohodnost nezpochybnila, a to výslovně ani nyní v řízení před soudem, a ani soud pouze na základě tohoto faktu nemá důvod pochybovat o tom, že žalobce vedl záznamy v souladu se skutečností). Jeví se tedy jako pravděpodobné (byť nikoliv s naprostou jistotou), že žalobce byl skutečně na základě pracovní smlouvy ze dne 30. 4. 1995 zaměstnán nepřetržitě až do 30. 11. 2011, a to postupně u společností JMC, REGINNA PHARMA CZ a EUROPHARM (viz přehled odborné praxe lékárníka). Sama žalovaná ostatně z rozsudku obvodního soudu v podstatě dovodila, že žalobce uzavřel dne 30. 4. 1995 pracovní smlouvu se společností JMC, na jejímž základě nastoupil do zaměstnání u této společnosti; a posléze dne 24. 11. 2010 obdržel od společnosti „Pharmaland“ (patrně jde o chybu v psaní a žalovaná měla na mysli EUROPHARM) výpověď. Evidentně tedy taktéž vycházela z toho, že žalobcův pracovní poměr trval nepřetržitě.
23. Jak bylo ovšem výše uvedeno, k účasti na důchodovém pojištění nestačí prokázat jen trvání pracovního poměru. Z žalobcem předložených listin přitom zejména nelze dovodit, zda žalobce ve sporných dobách vykonával činnost zakládající účast na pojištění (viz též body 13 až 15 rozsudku NSS ze dne 24. 4. 2023, č. j. 7 Ads 234/2022 – 72) a dosahoval příjmy započitatelné do vyměřovacího základu (§ 11 odst. 2 věta první zákona o důchodovém pojištění). To platí i pro přehled odborného praxe lékárníka, který taktéž obsahuje jen název zaměstnavatele a období zaměstnání, avšak nikoliv údaje o příjmech v jednotlivých měsících, resp. o tom, zda žalobce vykonával činnost zakládající účast na pojištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

24. Žalovaná se však neměla spokojit se závěrem, že žalobce nedoložil sporné doby pojištění. Jak vyplývá z výše citované judikatury, řízení před žalovanou je ovládáno zásadou materiální pravdy dle § 3 správního řádu. Žalovaná je tedy *aktivně* povinna zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to i vlastním šetřením dle § 11 a násl. zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pokud jde o sporné doby, žalovaná k nim neměla žádné evidenční listy důchodového pojištění (rok 2003), popř. měla na jim odpovídající roky k dispozici pouze evidenční list zaměstnavatele Nemocnice a sdružená zdravotnická zařízení (roky 1997 až 2002), který se týkal *dohody o pracovní činnosti*. Žalobce současně tvrdil a s jistou mírou pravděpodobnosti i doložil, že byl od 1. 5. 1995 do 30. 11. 2011 *nepřetržitě* – tedy včetně sporných dob – zaměstnán *v pracovním poměru*. S ohledem na to, že jediný evidenční list, který dokládal nějaké doby pojištění, byl od zaměstnavatele, u nějž byl žalobce zaměstnán toliko na dohodu o pracovní činnosti, je myslitelné, že žalobce byl vedle toho ještě zaměstnán i v pracovním poměru, jak tvrdil a dokládal. Koresponduje s tím i skutečnost, že před i po sporných dobách měla žalovaná k dispozici evidenční listy právě od společnosti JMC – i to nasvědčuje závěru, že žalobce u ní byl nepřetržitě zaměstnán v pracovním poměru na základě smlouvy ze dne 30. 4. 1995. Je tedy možné, že žalobce ve skutečnosti vykonával činnost zakládající účast na pojištění u společnosti JMC, a získal tak doby pojištění i na jejím základě (viz § 4 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců), pouze žalované nebyly předloženy příslušné evidenční listy důchodového pojištění. Tuto variantu však žalovaná vůbec neprověřila. Žalobce správně poukazuje na to, že si měla minimálně vyžádat evidenční listy od právní nástupkyně společnosti JMC (dle žalobcových tvrzení, která taktéž poskytl již v řízení před žalovanou, šlo o společnost BENU), jak jí umožňuje § 39 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení; popř. si od ní na základě § 11 a § 12 tohoto zákona měla vyžádat jiné podklady potenciálně prokazující dobu pojištění. To ale neučinila. Pokud tedy nyní ve vyjádření k žalobě poznamenává, že se „z popudu vznesené žaloby“ „sama obrátila“ na společnost BENU, je to něco, co měla udělat již v řízení, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí. Opačný postupem žalovaná porušila § 3 správního řádu, neboť přetrvávaly důvodné pochybnosti o tom, zda žalobce nebyl pojištěn i z důvodu výkonu činnosti u zaměstnavatele JMC. Nutnost zásadního doplnění skutkového stavu v tomto směru zakládá vadu řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro kterou je třeba napadené rozhodnutí zrušit.

25. Žalobní bod je důvodný.

Žalovaná se dostatečně nezabývala dopady rozsudku obvodního soudu o neplatné výpovědi

26. Žalobce v žalobě konečně nesouhlasí s tím, že mu žalovaná nezapočetla jako dobu pojištění dobu od 1. 2. do 30. 11. 2011 v rozsahu 303 dnů, tj. ode dne neplatného do dne řádného ukončení pracovního poměru u společnosti EUROPHARM.

27. Podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění je dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 a v § 5 odst. 4, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné. Podle odst. 2 věty třetí a čtvrté se za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až k), t) a odst. 4 považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu trval nadále jejich právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně a pokud by

jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, splněna podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou. Pro účely splnění podmínky zaplacení pojistného uvedené v odstavci 1 písm. a) se příjem započitatelný do vyměřovacího základu pojištěnce, který náleží zpětně na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na zaplacení tohoto příjmu, započte v těch kalendářních měsících, za které náleží.

28. Pro účely započtení doby pojištění a uplatnění fikce zaplacení pojistného jsou tedy stanoveny dvě podmínky: 1) podle pravomocného rozhodnutí soudu došlo ke skončení pracovního poměru neplatně, a současně 2) pokud by k neplatnému skončení pracovního poměru nedošlo, trval by nadále právní vztah zakládající účast na pojištění. Judikatura správních soudů akcentuje ochranu zaměstnance v případě neplatného ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele. Konkrétně z ní plyne, že náhrada mzdy, na kterou má zaměstnanec při neplatném skončení pracovního poměru nárok, je příjmem započitatelným do vyměřovacího základu pojistného, a doba účasti na pojištění od neplatného skončení pracovního poměru je dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Ochrana zaměstnance poskytovaná § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění spočívá v návratu zaměstnance, s nímž byl neplatně ukončen pracovní poměr, do stavu před protiprávním jednáním zaměstnavatele. Aby však mělo dané ustanovení s ohledem na důchodové pojištění význam, musí chráněný pracovněprávní vztah sám zakládat účast na pojištění zaměstnance. Nestačí tedy prokázat pouze neplatnost skončení pracovního poměru, ale právě i existenci pracovněprávního vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Tuto podmínku lze prokázat např. vyplacením náhrady mzdy ze strany zaměstnavatele, s níž jsou spojeny povinné odvody, případně jiným způsobem, podle kterého bude zřejmé, že pokud by nedošlo k neplatnému skončení pracovního poměru, zaměstnanec by vyvíjel výdělečnou činnost na území ČR a v rámci ní by dosáhl započitatelného příjmu (viz body 17 až 19 rozsudku NSS č. j. 7 Ads 234/2022 – 72).
29. Dle osobního listu důchodového pojištění žalovaná žalobci započetla v období od 1. 1. 2011 do 30. 11. 2011 jen 150 dnů pojištění. Ve správním spise je založen opravný evidenční list důchodového pojištění od společnosti EUROPHARM za rok 2011 ze dne 12. 1. 2012, dle něž žalobce získal v období od 1. 1. 2011 do 30. 11. 2011 celkem 150 dnů pojištění v měsících lednu, únoru, září, říjnu a listopadu 2011. Žalobce v námitkách mj. žádal o „doplnění dopadů“ rozsudku obvodního soudu pro „neoprávněnost“ výpovědi zaměstnavatelem EUROPHARM. Tento rozsudek posléze k výzvě žalované doložil s tvrzením, že jím byla určena neplatnost výpovědi ze dne 24. 11. 2010 z pracovního poměru sjednaného pracovní smlouvou ze dne 30. 4. 1995. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že z rozsudku obvodního soudu vyplývá, že žalobce dne 30. 4. 1995 uzavřel pracovní smlouvu se společností JMC, na jejímž základě nastoupil do zaměstnání u této společnosti dne 1. 5. 1995 jako vedoucí lékárník. Dne 24. 11. 2010 obdržel od společnosti „Pharmaland“ výpověď z pracovního poměru s tím, že měl skončit dne 31. 1. 2011. V pokladech žalované se nachází evidenční list důchodového pojištění vyhotovený společností EUROPHARM, ze kterého vyplývá, že žalobce zde byl zaměstnán do 30. 11. 2011 a od 1. 12. „2012“ (i zde jde zjevně o chybu v psaní a žalovaná myslela rok 2011) byl již zaměstnán u společnosti VEROPHARM.
30. Soud konstatuje, že žalovaná se dostatečně nevyrovnala s poukazem žalobce na rozsudek obvodního soudu a jeho dopady. Z osobního listu důchodového pojištění a opravného evidenčního listu od společnosti EUROPHARM za rok 2011 ze dne 12. 1. 2012 bylo zjevné, Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

že žalobci nebyla započtena doba pojištění od března do srpna 2011. Žalobce tvrdil a rozsudkem obvodního soudu doložil, že s ním byl neplatně ukončen pracovní poměr, který měl dle neplatné výpovědi skončit ke dni 31. 1. 2011, což ostatně dovodila i sama žalovaná. Z evidenčních listů dále plyne, že od 1. 12. 2011 již žalobce byl zaměstnán u (jiné) společnosti VEROPHARM. Je tedy zřejmé, že nezapočtené měsíce března do srpna 2011 spadaly právě do období po neplatné výpovědi. Žalovaná se tedy měla na základě žalobcovy námitky zabývat tím, zda nejsou splněny podmínky podle § 11 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění k tomu, aby se doba po neplatném skončení pracovního poměru považovala za dobu pojištění, jak je vyložila shora citovaná judikatura. Taková úvaha v napadeném rozhodnutí zcela absentuje. Žalovaná se omezila v podstatě pouze na rekapitulaci obsahu rozsudku obvodního soudu a evidenčních listů, aniž by z nich ovšem vyvodila jakékoliv právní závěry stran použití § 11 odst. 2 věty třetí a čtvrté zákona o důchodovém pojištění (ať už pozitivní či negativní), a tím odpověděla na žalobcovu námitku, že měly být zohledněny „dopady“ rozsudku obvodního soudu o neplatnosti výpovědi. Žalovaná tedy porušila § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se nevypořádala s žalobcovou námitkou, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů (viz např. rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 – 109) ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

31. Žalobní bod je důvodný.

Závěr a náklady řízení

32. S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. písm. a) a b) s. ř. s. Současně věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž je vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná především vyžádá u právní nástupkyně společnosti JMC potenciálně chybějící evidenční listy důchodového pojištění, a popř. další podklady za účelem ověření, zda u ní žalobce vykonával činnost zakládající účast na důchodovém pojištění, a znova posoudí, zda žalobce získal (zejména sporné) doby pojištění. Dále se bude řádně zabývat důsledky rozsudku obvodního soudu, tj. především otázkou, zda žalobce splnil podmínky dle § 11 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění pro to, aby se doba po neplatném skončení pracovního poměru považovala za dobu pojištění.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci neúspěšná, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce sice plně uspěl, avšak dle obsahu spisu mu žádné náklady řízení nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. prosince 2025

Richard Galis v.r.

samosoudce